

KADINLARIN SESİ

*eşitlik
toplumsal ilerleme
ve barış için*

SAYI:55 • YIL:5 20 TL

AYLIK DERGİ

ŞUBAT 1980

**bu
sayıda**

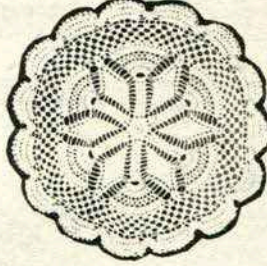
Tekel işçisini baskılar
yıldıramadı

9

Afganistan halkı
devrimi korumakta kararlı...

15

Bir elin nesi var
iki elin sesi var
(Eve iş alan kadınların
örgütlenme öyküsü)

12

TV sayfası
"Ben halıma önem veririm"

24

Yatır altınını, al tahvili 10 - 11

Memleketimden insan
manzaraları 16 - 17

UÇY Çocuklarımıza ne verdi? 26 - 27

Ana ve Çocuk sağlığı 28
MENAPOZ NEDİR?

Güzünde
Mela
HAZIRLAYAN: ERCAN AKYOL
20

Neden aşırı tüketiyoruz?

Çizgilerle Moda
ERCAN AKYOL)

ÖN KAPAK :

Fotoğraf: İsa Çelik

ARKA KAPAK :

Desen: Fethi Develioğlu

DEĞERLİ DOSTLAR

Dergimizin fiyatını
son dakikada 20 TL
yapmak zorunda kaldık.
Demirel'in yaptığı son
zamlar, özellikle yüzde
400'lük kağıt zammı der-
gimizi aynı fiyatla çıkar-
mamızı olanaksızlaştırdı.

Ama her şeye karşın bu
koşullarda KADINLARIN SESİ-
ni yaşatmak zorundayız.

Bu kararımızı anlayışla
karşılamanıza inanıyor-
ruz.

Bu durumda 1 yıllık
yurtiçi abon: 240 TL
6 Aylık abone 120 TL
Yurt dışı abone fiyatı da
iki katı olmuştur.

KADINLARIN SESİ

SAYI: 55

ŞUBAT 1980

Sahibi: Bakiye Beria Onger / So-
rumlu Yazı İşleri Md: Berrin Uyar /
Adres: Babıali Cad. Tasvire Han
Kat: 2, No: 26 Cağaloğlu-İstanbul-
Türkiye / Abone fiyatları: Yurt içi
1 yıllık: 120 TL., 6 aylık: 60 TL.
Yurt dışı: 1 yıllık: 20 DM. / Film:
Tab Grafik / Dizgi: Met-Er / Bas-
kı: Maden-İş Ofset Tesisleri /
Türkiye Dağıtım: Temel Dağıtım /
Posta Çeki Hesap No: 110906 /
Banka Hesap No: Yapı ve Kredi
Bankası Çemberlitaş Şubesi: 1890
/09

FİYATI: TL.

Son baskı tarihi

4. şubat 1980

TÜM DEMOKRASİ GÜÇLERİ OMUZ OMUZA

Soğuk ve sıkıntılı bir kış geçiriyoruz. Isınamadığımız gibi en önemli ihtiyaçlarımızı karşılayamaz duruma geldik. Fiyatların artışının önüne geçilemiyor. Pahalılık işsizlik altından kalkılamayacak boyutlara ulaştı. Hiç bir burjuva hükümeti de bu sorunları çözemiyor. Bunalımların üstesinden gelemiyor. Bu Türkiyemizdeki gelişmeler. Bir de dışarıdakiler var.

Emperyalizm bölgemizde gücünü gidererek kaybediyor. Bunun için Afganistan devrimini yok etmeye çalışıyor. Yeni saldırı planları hazırlıyor. Ortadoğu'da içinde Mısır, İsrail, Sudi Arabistan ve Türkiye'nin bulunduğu yeni bir gerici blok oluşturmak istiyor. Türkiye'de de Amerika ile Savunma İşbirliği adı altında anlaşmalar imzalanıyor. Bu anlaşmalarla Amerika açıkça ülkemizi istediğinde işgal edebilecek, yeni üsler açılacak.

Ekim seçimlerinde burjuva reformizmi iflas etti.. Gerici güçler parlamentoda konumlarını güçlendirdiler. Demirel tekellerin çıkarlarına uygun bir program hazırladı. Bu programı kolayca uygulayabilmek için de ilk önce işçi sınıfımızı, emekçi halkımızı, tüm demokrasi güçlerini sindirme yoluna girdi. Bunun için terör yoğunlaştırıldı. İlerici, namuslu memurlar kıyımına uğratıldı. İçinde DGM'nin de bulunduğu yeni baskı yasaları hazırlandı. Ne var ki bunalım öylesine derindir ki, bugün MHP'nin ve diğer gerici partilerin dış desteği ile de olsa yeni MC'nin gücü bu programın uygulanmasına yeterli olmuyor. Burjuvazinin iç çatlıkları derinleşiyor. Ekonomik bunalım çıkar gruplarını çatıştırıyor. Bu ise politik çözümler konusunda burjuvazinin birleşmesinde zayıflıklar yaratıyor. Politik bunalım derinleşiyor.

Oysa yerli ve yabancı tekellerin ekonomiye ve politikaya bütünüyle egemen olmaları için bu programın bir an önce uygulanması gerekiyor. Aynı zamanda bugün emperyalist güçler açısından bölgemizde önem ka-

zanan Türkiye'nin bir an önce emperyalizmin sağlam ve güçlü bir kalesi haline gelmesi gerekiyor. İşte bu koşullarda komutanların muhtırası gelmiştir.

Burjuva partilerinin birleşmesi, baskı yasalarının çıkması, AP - CHP işbirliğinin gerçekleşmesi zor yoluyla çözümlenmek isteniyor.

Bu son gelişmeler hemen hemen tümüyle kısıtlanmış bulunan demokratik özgürlüklerin daha da kısıtlanması, faşizm tehlikesinin daha da güçlenmesi anlamına geliyor.

DEMOKRASİ GÜÇLERİNİN EYLEM VE CEPHE BİRLİĞİ YOLUNDA ÖNEMLİ BİR ADIM

Öte yanda halkımızın yüzünü güldürecek gelişmeler de vardır. Demokrasi güçleri toplanıyor. Eylem-cephe birliği yolunda önemli adımlar atılıyor. Birlik - Dayanışma, TSİP, Devrimci Demokratların demokrasiyi savunmak ve faşizme karşı ortak bir çizgide bir araya gelmeleri son günlerin önemli gelişmelerindendir. Bu ileri adımı sevinçle karşılıyor, var gücümüzle destekliyoruz.

Halkımız, demokrasi güçleri her fırsatta emperyalizmin boyunduruğuna, tekellerin sömürüsüne ve faşizme geçit vermeme kararlılığını gösteriyorlar. Kahramanmaraş katliamını protesto gösterileri, öğretmenlerin direnişi, tekel işçilerinin direnişi, sendikal birlik yolunda atılan adımlar bunun açık kanıtlarıdır.

Halkımız açıkça görüyor ki kapitalizm hiç bir sorunu çözemiyor. Kapitalizm iflas etmiştir. Tekelci burjuvazinin çıkarlarını gözetten iktidarlar ayakta duramamaktadırlar..

Çözüm emperyalizmin ve tekellerin egemenliğine son verecek ileri demokratik bir iktidardır. Bu yolda anti-demokratik baskılara, faşist dayatmalara, Türkiye ölçüsünde direnmek zorunluluktur. Bunun için tüm demokrasi güçlerinin birliği artık ertelenemez, güncel, yakıcı bir görevdir.

YENİ BİR KÖLELİK ANLAŞMASI

Türkiye ile ABD arasında «Savunma İşbirliği» adı altında yeni bir kölelik anlaşması imzalandı. Bu anlaşma;

— ABD'nin Türkiye'nin iç işlerine karışmasına, gerek görüldüğünde Türkiye'yi işgal etmesine,

— ABD'nin Türkiye'de yeni üsler açmasına,

— Pershing-2 ve Cruise ölüm füzelerini Türkiye'deki üslerine yerleştirmesine yol açabilecek içerikte bir anlaşmadır.

Emperyalizm, Afganistan ve İran olaylarından sonra Orta Doğu'da mevzi kaybetti. Atom başlıklı füzelerini, saldırı silahlarını, dinleme cihazlarını yerleştirmek ve Orta Doğu'da konumunu güçlendirmek için de

- * Amerikan Lojistik Grubu (X) Amerikan Askeri Misyonu ★ Amerikan Dinleme İstasyonları
 1 NATO Güneydoğu Karargahı Δ NATO'nun Askeri Tesisleri 2 NATO Kuzeydoğu Karargahı ▼ NATO Erken Uyarı İstasyonları NADGE ◆ Amerikan Hava Kuvvetleri için atom deposu + Amerikan Kara Kuvvetleri için atom deposu 3 NATO'nun atom deposu
 3 NATO'nun ATAF Güneydoğu Hava Kuvvetleri Komutanlığı ▲ NATO Rölö İstasyonları

en uygun ülke olarak Türkiye'yi gördü. Coğrafi olarak çok önemli bir yerde bulunan Türkiye'yi bu emellerine alet edebilmek için zorladı. Emperyalist ülkelerin bakanları mekik dokumaya başladı. Ve nihayet İngiltere Dış İşleri Bakanı Türkiye'nin emperyalizm için önemini «NATO için önemli olmaktan

öte, gerekli bir ülke durumuna gelmiştir» diye açıkladı. Nihayet anlaşma imzalandı.

Böylece ABD'nin Orta Doğu'daki son umudu olan ülkenin emperyalizmin bir saldırı üssü durumuna getirildi.

Harita'da anlaşmadan önce Türkiye'deki ABD ve NATO üslerinin yerlerini görüyorsunuz.

baskılar, saldırılar, cinayetler...

DEMİREL'İN 100. GÜNÜ DOLARKEN FAŞİST CİNAYETLER ARTIYOR

100 gün içerisinde Türkiye'nin sorunlarına çözüm vaadeden Demirel'in MC'si halka verdiği sözleri unutmuşa benziyor. Ocak ayı içerisinde de 105 kişi daha faşist saldırılara, cinayetlere kurban gitti.

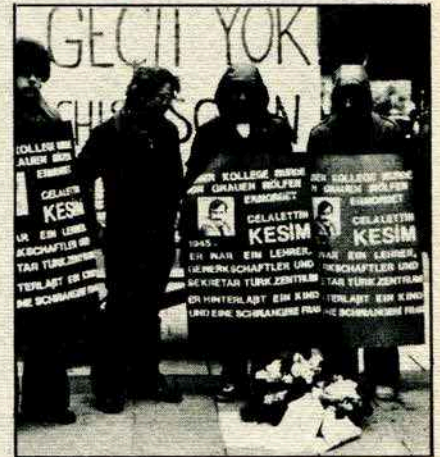
TEKNİK ELEMANLARIN ÖRGÜTÜ TÜTED KAPATILDI

TÜTED Genel Merkezi 22 Ocak'ta 3 saat süreyle arandıktan sonra Merkez Yönetim Kurulu üyeleri de gözaltına alındı. TÜTED'in kapatılma gerekçesiyle ilgili bir açıklama yapılmadı.

BATİ BERLİN'DE, BİR İLERİCİ FAŞİSTLER VE GERİCİLER TARAFINDAN ÖLDÜRÜLDÜ

Batı Berlin'de, Türkiye'deki faşist baskıları protesto etmek için düzenlenecek bir mitingi duyurmak amacıyla bildiri ve gazete dağıtan Türkiye'li işçi ve aydınlara faşist ve gericiler saldırı. Bu saldırı sonucu Cemalettin Kesim adlı ilerici öğretmen can verdi, 10 kadar ilerici de yaralandı.

Bu olay da gösteriyor ki faşist saldırıların boyutları daha da büyümekte, faşistler kanlı ellerini yurt içindekilerle kalmayıp yurt dışındaki işçilerimize, ilericilerimize kadar uzatmaktadır.

Cenaze töreni büyük bir anı - faşist gösteriye dönen CELALETİN KESİM evli ve bir çocuk babasıydı. Bir ay sonra ikinci çocuğunu kucaklayacaktı.

Kahraman Maraş olayları protesto edildi

24 Aralık 1979'da Türkiye'nin dört bir yanında, 111 yurttaşımızın vahşice öldürülmelerine ve 500'e yakın kişinin de yaralanmasına neden olan Kahramanmaraş olayları protesto edildi.

İşçiler fabrikalarda yemek yemeyerek, memurlar işe gitmeyerek, öğrenciler ve öğretmenler derslere girmiyerek, ilerici devrimci gençler, kadınlar çeşitli biçimlerde bu olay karşısındaki tepkilerini dile getirdiler. Bu protesto eylemi sırasında herhangi bir olay olmadı. Ancak bir kısım basın ve özellikle TV, bu tepkileri kamuoyuna, bazı maceracı grupların kendi başlarına yaptıkları, kışkırtıcı ve bozguncu eylemleri öne çıkartarak, «anarşik olaylar» olarak yansıttı.

Protesto eylemleri sonunda binlerce öğretmen ve ilerici yurtsever gözüaltına alındı. TÖB-DER kapatıldı. Okullarda eğitimin durması bahasına binlerce öğretmen işten el çekirildi.

Bu eylemin sonuçlarını değerlendirirken şu gerçeği gözden kaçırmamak gerekir :

MC yaşamını sürdürebilmek için bir yandan faşist terörü tırmandırırken, bir yandan da maceracı, «sol» maskeli grupların terörist eylemlerini, demokratik hak ve özgürlükleri tümüyle ortadan kaldırmak için kullanıyor. Bu nedenle, içinde bulunduğumuz koşullarda ancak tüm demokrasi güçlerinin katılımıyla gerçekleştirilecek eylemler istenilen hedeflere ulaşabilir.

Bu noktayı dikkatle gözetmek ve ivedilikle en geniş güçler arasında eylem ve cephe birliğini kurmak zorunludur.

Öğretmenlerinin geri verilmesini isteyen Sakaryalı ilkokul öğrencileri Valiliğe dilekçe verdiler.

VELİLER VE ÖĞRENCİLER

“ÖĞRETMENLERİMİZİ GERİ İSTİYORUZ”

Çocuklarının öğretmenlerine işten el çektirilen veliler toplu halde İstanbul Valisine, kaymakamlıklara başvuruyorlar. Binlerce imzalı dilekçeler yetkili makamlara veriliyor. Öğrenciler ise okullarda öğretmenlerini geri istediklerini söyleyerek dersleri boykot ediyorlar. Bu arada bazı bölgelerde ilkokul öğrencilerinin de «öğretmenlerimizi istiyoruz» diyerek yürüyüş yaptıkları gelen haberler arasında.

Kendileriyle görüştüğümüz veliler «Zaten okullar buz gibi. Şimdi de öğretmenleri işten aldılar. Çocuklarımız perişan oluyor. Hele ilkokula giden yavrularımız alıştıkları öğretmenleri yerine gelecek öğretmenlere nasıl alışırlar. Böyle birşey küçük çocukları çok etkiler, korkutur.» diyorlar.

İşten el çektirilen öğretmenler ise Kahramanmaraş cankırımını protesto etmenin her demokrat kişinin görevi olduğunu, kendilerine imzalatılmak istenen «Döneliklik belgesi» ni imzalamayacaklarını, söylüyorlar. Ayrıca velilerin ve öğrencilerin kendilerini yeniden getirebilmek için gösterdikleri dayanışmadan güç aldıklarını da belirtiyorlar.

MC BİNLERCE ÖĞRETMENİ AÇIĞA ALDI

Çocuklarının öğretmenlerinin göreve geri verilmesini isteyen veliler kaymakama götürdükleri binlerce imzalı dilekçe ile görüldü.

Sınıf ve kitle sendikacılığı susturulmak isteniyor

Türkiye Maden-İş Sendikası'nın 23. Genel Kurulu'nda Enternasyonal'in söylenmesi gerekçe gösterilerek 1. Ordu Mahkemesi tarafından tutuklama kararı verilen, Divan Üyeleri Bank-Sen Genel Başkanı Metin Denizmen, Baysen Genel Başkanı Cevat Özhasırcı, Maden-İş işyeri baş temsilcisi Necdet Onaran ile Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler, Genel Sekreter Mehmet Karaca, Genel Başkanvekilleri Bahattıyar Erkul, ve Kemal Daysal 16 Ocak'ta İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı'na teslim oldular.

SENDİKAL, DEMOKRATİK HAK VE ÖZGÜRLÜKLERE İNDİRİLEN BİR DARBE

Metallurji işçilerinin MESS patronlarına karşı toplu sözleşme savaşımı sürerken, gerici güçler işçi ücretlerini dondurulmasını, zaten sınırlı olan demokratik hak ve özgürlüklerin kaldırılması için yeni baskı yasaları tezgâhlarken, yükselen faşist tehdide karşı tüm demokrasi güçleri, sendikalar, demokratik kuruluşlar, sosyalist partiler, CHP sol kanadı eylem ve cephe birliği yolunda önemli adımlar atarken yapılan tutuklamaların nedeninin yalnızca Enternasyonal Marşı olmadığı görülüyor.

Sendikal, demokratik hak ve özgürlüklerin ortadan kaldırılması, işçi sınıfımızın gür sesinin kısılması anlamına gelen bu tutuklamaları kınıyor ve kararın kaldırılmasını istiyoruz.

yeni baskı yasasının getirdikleri

● Polis istediği gibi insanların üstlerini ya da araçlarını arayabilecek, evraklarına el koyabilecek.

● Polis greve hazırlanan bir sendikanın yöneticilerini, bir demokratik eyleme hazırlanan dernek yöneticilerini istediği anda gözaltına alabilecek;

● Suç işleyen polisin (örneğin arama için girdiği evdeki bir kişiyi öldüren polisin) cezalandırılması valilerin ve İçişleri Bakanlığı'nın iznine bağlı olacak.

● Polis herhangi bir anda, herkesin evine istediği gibi girebilecek, özel eşyalara el koyabilecek.

● Derneklerin yurt ve dünya sorunlarıyla ilgilenmeleri yasak olacak.

● Memurlar dernek bile kuramayacak ve derneklere üye olamayacaklar.

● Bir memur, bir dernek ya da sendika için propaganda yapar ya da bir dernek ya da sendika konferans verir, seminere katılırsa o dernek ya da sendika kapatılacak.

● Valiler, istedikleri anda dernekleri faaliyetten alarak koyabilecekler.

● Valiler, sendikaların faaliyetlerini istedikleri an engelleyebilecekler.

● «Olağanüstü hal» ilan edilecek ve buna dayanarak ücretler dondurulabilecek, yurttaşlar zorla çalıştırılacak ve mallarına el konabilecek.

● Her türlü toplantı ve gösteri yürüyüşü valilerin iznine bağlı olacak.

● Polis her istediği anda toplantıya sızmış bir kişiyi bahane ederek toplantıyı dağıtabilecek.

ENTERNASYONAL

lik kez 1888 yılında Fransız emekçileri tarafından söylenen, söz yazarı ve bestecisi de bir Fransız olan bu marş daha sonra tüm dünya emekçilerinin sahip çıktıkları bir marş haline geldi. Hiç bir ülkenin milli

marşı olmayan Enternasyonal, tüm ülkelerde işçi ve emekçilerin toplantılarında söylenir. Ancak bugüne dek yalnızca ülkemizde kuruluşu konusu yapıldı. Ve söylendiği gerekçesiyle 142. maddeden dava açıldı.

sömürüye
vura
vura

Binlerce Tekel işçisi üretimi durdurdu CAN GÜVENLİĞİ İSTİYORUZ

«İşyeri temsilcimiz Saba-
hattin Çakmak, 21 Aralık sabahı
7.30 civarında işe gelirken
faşistler tarafından öldürüldü.
Bunu duyan I. vardiya işi dur-
duruyor. Daha sonra II. vardiya
da işi durdurup direnişe geçi-
yor. Direnişimiz böyle başladı.
İlk iki gün temsilcimizin öldü-
rülmesini protesto ettik. Can
güvenliğimizin olmaması, birçok
ekonomik sorunlarımızın çö-
zümlenmemesi, iş yerinde yet-
kili Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş
sendikasının, 22 ayı geçmesine
rağmen toplu sözleşme görüş-
melerine başlamamış olması di-
renişimizin uzamasına neden
oldu. Sorunlar yığılmış, birikmiş-
ti. Temsilcimizin öldürülmesiyle
patlak verdi.»

Cibali Tekel Fabrikası işçi-
lerinden Sündüz Pehlivan Türk
direnişin başlamasını böyle an-
latıyor. 2400 işçinin çalıştığı Ci-

bali Tekel'de 1700 - 1800 kadın
işçi var. Sorunları çok. Can gü-
venliği istiyorlar, servis istiyor-
lar, yemeklerin iyi çıkmasını,
yavrularını bırakacakları kreşin
genişletilmesini, bakımlı olma-
sını istiyorlar, toplu sözleşmenin
imzalanmasını istiyorlar. İstek-
ler, ihtiyaçlar çok. Cibali Tekel
işçilerinin bu haklı istemleri, ay-
nı sorunlarla karşı karşıya olan
diğer Tekel fabrikalarından, iş-
yerlerinden destek görmüş.

— Diğer işyerlerinden da-
yanışma gördünüz mü?

— Gördük. Bizim işyerimiz-
de Türk-İş'e bağlı Tek-Gıda-İş-
le, DİSK'e bağlı Gıda-İş sendi-
kaları var. İki sendika olmasına
rağmen direnişimize bütün işçi-
ler katıldı. Bizden sonra Cevizli
Sigara fabrikası, Tekel Amba-
laj Fabrikası, Üsküdar Yaprak
Tütün Depo işçileri aynı istem-
lerle direnişe çıktılar. Sadece

İlerici kadınlar Tekel işçilerinin
çocuklarına süt dağıtarak, on-
ları hergün ziyaret ederek, Ma-
den - İş üyeleri de yemeklerini
vererek dayanışmalarını göster-
diler.

Tek Gıda-İş'in örgütlü olduğu
Paşabahçe Rakı işçileri de bize
katıldılar. Adana, İzmir Tekel iş-
yerlerinde çalışan arkadaşlar
da bir günlük çalışmama, ye-
mek yememe gibi direnişlerle
bizi desteklediler. Maden - İş
Sendikası bize iki günde bir ye-
mek getiriyor. Diğer iş kolların-
daki arkadaşlar dayanışmalarını
dile getiren mesajlar gönde-
riyorlar. Yanlış olmadığımızı gö-
rüyoruz. Bu dayanışmayı yaşa-
mak gerçekten çok güzel.

Selahattin Çakmak'ın cenaze tö-
reni...

Tekel'de kadın işçiler hergün fabrikaya geldiler. Hiç bir baskı onları yıldırmadı.

— Direnişiniz sırasında ne gibi baskılarla karşılaştınız?

— Gıda-İş'e üye arkadaşlar takip edildi. Bazı arkadaşlara durakta silah gösterildi. Özellikle bayan arkadaşlara çok baskı yapıldı. Takip edildiler. Ağır sözlerle, küfürlerle karşılaşılar. Dövmek istediler. Erkek ar-

kadaşların eşlerini tehdit ettiler. Bu yöntemlerle moral bozukluğu yaratarak, korkutarak direnişe katılımı engellemeye çalıştılar. Tek Gıda-İş'in militanları «TEKEL kapatılacak. İşten atılacaksınız. Direnişten vazgeçerseniz atılmazsınız.» diyerek birliği bozup, direnişi kırmak için ellerinden geleni yaptılar. İşveren, Tek Gıda-İş bizi savcıya şikayet etti. Savcıya bir liste verilerek «Eli sopalı mihraklar, anarşistler baskı yaparak işçileri zorla çalıştırtmıyorlar» dediler. Sorgu sırasında Tek Gıda-İş militanları dışında kimse bu iddiayı kabul etmedi. Ekonomik ve sendikalar bir takım haklar için direndiklerini söylediler. Bu girişimleri de boşa çıktı. Daha sonra sendikamızı bastılar. Temsilciyi, arkadaşlarımızı taktakladılar. Hiç bir baskı bizi yıldırmadı. Yıldırılmıyacakda.

Baskıya girerken

TARİŞ'TE FAŞİSTLERE YER YOK!

22 Ocak günü İzmir'de 10 bin işçinin çalıştığı TARİŞ'e büyük bir silahlı saldırı düzenlendi. Polis ve jandarmanın yaptığı aramada kadın ve erkek işçiler ayırım yapılmadan dövüldü, hakarete uğradı. Mecliste baskı yasaları görüşülürken yapılan bu saldırıda yüzlerce işçi gözaltına alındı. Olaylar üzerine TARİŞ'in tüm bölümlerinde yığınsal direniş başladı.

Yapılan hunharca saldırı DİSK ve Türk-İş'e bağlı sendikalar, demokratik kuruluşlar tarafından şiddetle kınanarak TARİŞ işçilerinin direnişinin desteklendiği açıklandı.

TARİŞ olayını protesto etmek için yığınsal gösteriler düzenlenen Ege Üniversitesi de polisin saldırısına uğradı. Öğretim üyeleri, hamile kadınlar toplandı, yerlerde sürüklendi. Kreş basıldı. Çocukların üstleri arandı. 250'den fazla personel gözaltına alındı. Bir çoğu da yaralandı.

Dergimiz baskıya girdiği sırada, İzmir'de işçilerin, emekçilerin, gençlerin, kadınların, haklarına, işlerine, aslarına, onurlarına yöneltilen saldırılar sürüyordu.

800 TEKSTİL İSCİSİ GÖZALTINDA

DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası'nın örgütlü bulunduğu Edip İplik Fabrikası'nda işverenin 4 işçiyi işten atması üzerine işçiler direnişe geçtiler.

Arkadaşlarının geri alınmasını isteyen ve atılanların yerine faşist militanların alınmasını protesto eden 800 işçi polis ve jandarma tarafından gözaltına alındı.

ÜLKER İŞÇİLERİNİN DİRENİŞİ SÜRÜYOR

1200 Ülker işçisinin kararlılıkla sürdürdüğü direniş kırılmak istendi.

İşten atılan arkadaşlarının geri alınması için direnişe geçen işçiler, işyerinin kapatılmasıyla açlıkla karşı karşıya bırakıldılar. 130 gündür direnişte olan Ülker işçileri, şimdi daha kararlı, yılmadan direnişlerini sürdürüyorlar.

bir bu eksikti: ŞİMDİ DE ALTINLARIMIZA GÖZ DİKTİLER!..

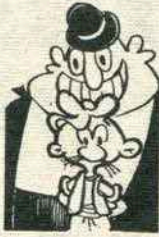
**YATIR ALTINI AL TAHVİLİ
PARABABALARI
SAĞLASIN SOSYAL
GÜVENCENİ**

«Halkın
elindeki
altınları
kullanmak
için
formül
aranıyor»

diye bir haber çıktı geçenlerde gazetelerde. Ekonomi profesörleri bu işe çare arıyorlarmış. Halkın elinde az canı, az da malı kaldı. Şimdi hesap bunların üzerine yapılıyor.

Toplumumuzda
altın
almak
çok eski
bir
gelenektir.

Doğan bebeğe altın alınır, nişanlanana, evlenene altın takılır. Dişten, tırnaktan artırılıp gelecek günlerin güvencesi için yani kötü günler için altın alınır ve saklanır. Ülkemiz insanları için altın alımı özel bir tasarruf biçimidir.

Ama şimdi tekeller kendi sebep oldukları ağır ekonomik bunalımdan çıkmak için halkın altınlarına göz dikti. Tahvil karşılığı halkın altınlarını ele geçirmeye çalışıyorlar.

Burada biraz durup kısaca tahvilin ne olduğunu belirtelim: Tahviller yoluyla halktan borç para toplanır, karşılığında üzerlerinde belli para miktarları yazılı kağıtlar verilir. Alınan paralar belli süreler sonunda faizi ile birlikte ödenir. Ülkemizde devlet de tahvil çıkartmaktadır.

İşte şimdi halkın elindeki altınların karşılığında tahvil vermeyi planlıyorlar. Bu tahvillerin değeri, altının değer artışına göre artacak altının değeri

ri düşerse de düşecek. Şöyle bir hesap yapılmış. «Halkın elinde 3 bin 500 ton altın var. Bu kadar altın 900 yıldır birikiyor. Günümüzde Türkiye'nin borçları faizleri ile birlikte toplam 18 milyar dolar ve hugünkü piyasa fiyatlarına göre de halkın elindeki altının değeri 40 milyar dolar. Bu durumda bulunan altınlar dış borçları değil bir defa tam iki defa ödemeye yeter. O zaman bu altınları toplamak için tahvil çıkarılsın.»

Şimdi soruyoruz. Halkın kolundaki bileziklerini, düğün hediyesi

altın kordonunu, beşibiryerdesini, bebesine takılan altınlarının alınmasına göz yumuyorsunuz da niye tekellerin kârlarına vergi koymuyorsunuz? Dış borçlar niye bu tekellerin kârlarından karşılanmıyor? Diyelim ki halkımız özveri gösterdi, altınlarını verdi. Bu altınlarla halkın hangi derdine deva getireceksiniz? Okul mu, yol mu, hastane mi yapacaksınız? Fiyatları düşürüp, ücretleri mi yükselteceksi-

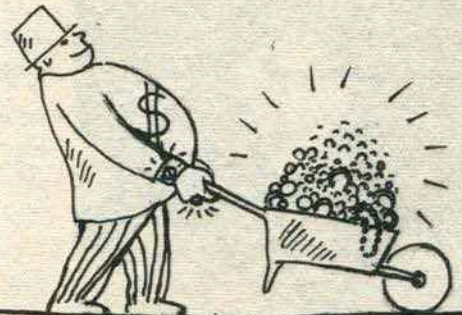
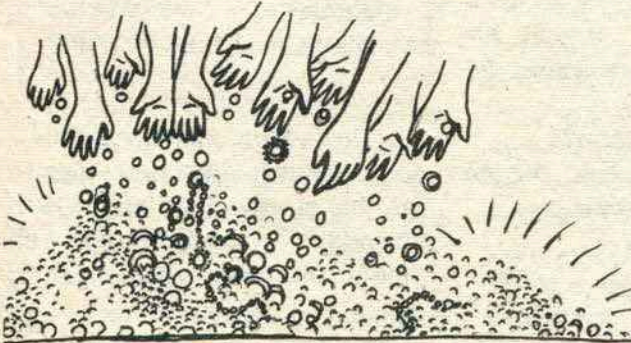

niz? Daha önce alınan dış borçlar, bu ihtiyaçlara harcadığı için mi ülke bunalıma düştü? Yoksa tekeller mi zengin edildiği için ülke «5 kuruşa muhtaç» hale geldi?

Tabii ki tekellere harcandı. Halktan toplanan altınlar yine tekellere peşkeş çekilecek, yine onlar kanlanacak. Halkın ise hiç bir derdine deva bulunmadığı gibi bir de altınlarından olacak.

Hesabın ne üzerine yapıldığı açık! Borçları ödeyip

yeniden borç almak, onları tekeller için kullanmak, tekelci kârları artırmak. O halde halk niye altınlarını verip dış borçları ödesin? Tekellerin canımız ve malımız üzerindeki hesaplarından kaynaklanan böylesine «Parlak» buluşlarına işçi emekçilerin karnı tok! Hem altınların daha fazlası parababalarının analarında, hanımlarında, çocuklarında vardır. Onlardan toplanasalar yeter de artar bile. Acaba onlar da bu tahvillerden alırlarmıydı dersiniz?

BİR ELİN NESİ VAR İKİ ELİN SESİ VAR!

**AMANSIZ TÜCCARA KARŞI
TEK BİR SES
TEK BİR NEFES
TEK BİR YUMRUK OLALIM!**

Fikirtepe 80 bin nüfuslu. Koca bir kent gibi. Kent gibi büyük ama, yolları yol değil çamur deryası. Sivas'ın, Tunceli'nin, Erzurum'un, Bingöl'ün köylerinden 1960'larda gelen Fikirtepe halkı; emek satıp, ekmek alivor.

**EKMEĞE KUVVET
ALLAHTAN RAHMET
NE ET
NE SÜT
NE BÖREK...**

Tüccara dantel, kazak, çorap örüyorlar; elektrik düğmesi yapıyorlar; hasır dokuyup, möble örtüsü dikiyorlar... Ama kaç?

Bedavaya!

Fikirtepe'li Kudret anlatıyor:

«10 senedir eve iş alırım. Ne mi? Dantel, kazak, elektrik düğmesi falan. Kocam Otosan'da çalışıyor. Eline 6000 lira geçiyor. 4 çocuk, 2 büyük 6 kişiyiz. Bu para yetmiyor. Ben de eve iş alıyorum. Gece-gündüz, çocuk-cocuk çalışıyoruz.»

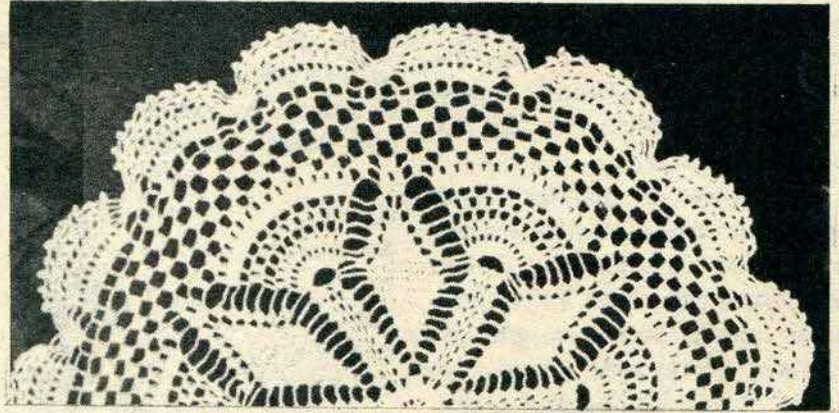

«Peki ne kazanıyorsunuz?»
«Meselâ dün, bugün bir dantel sehpa örtüsü ördüm. 50 cm. çapında.»

«Kaç saat çalıştın?»
«Sabah sekizden akşam 12'ye dek. Sen hesapla.»

«Kaça ördün?»

«30 Liraya...»

Bu hesaba göre Kurdet gündeliği 15 liraya çalışmış. Oysa o büyüklükteki bir sehpa örtüsünün piyasadaki fiyatı 700 liradan başlıyor, 1500 liraya olana bile var.

Yörük işi bir çift eldiven örmek	12,5 lira
Küçük boy el işi dantel	15 »
Çocuk için şapka, kazak, patik	30 »
Elektrik düğmesi montajı	16,5 kuruş
Lizöz veva yelek	90 lira

Piyasadan inanılmaz derecede yüksek fiyatlarla aldığımız bu el emeği ürünlerde 8-9 yaşındaki çocukların bile el emeği, göz nuru var.

eve iş alan fikirtepe'li kadınlar örgütleniyor

“TÜCCAR SÖMÜRÜSÜNÜN EN ACIMASIZI VE TEK ÖRNEĞİ FİKİRTEPE'DE DEĞİL ELBETTE. İSTANBUL'UN GECEKONDULARINA, DEVLET ELİ, BELEDİYE HİZMETİ GİRMEMİŞ DİK YOKUŞLARINA TÜCCAR GİRMİŞ. BİR ÖRÜMCEK AĞI GİBİ SARMIŞ YOKSUL YUVALARINI... UCUZ, SUDAN UCUZ İŞGÜÇÜ SATIN ALIYORI...”

Kudret sürdürüyor konuşmayı: «sonra torba ile elektrik düğmesi alıyorum. Parçalarını takıyorum. Bir torbada 527 elektrik düğmesi var. Buna karşılık 87 lira alıyorum.»

Her düğme için 10 dakika emek gerekiyormuş. 527 düğme için 88 saat. Gece gündüz 3,5 gün. Düğme başına 16,5 kurş. Günlük kazanç ortalama 30 lira...

DİRENİŞ

Bir de direniş yapmışlar. Ücretlerini artırmak için. Kudret, Güllü, Aynur ve Saniye anlatıyorlar. Dinleyelim. «Ücretlerimizi artırırsın dedik. Şu cevabı aldık 'İstemiyorsan yapmazsın' Önce irkildik. Sonra yapmayalım arkadaşlar. 40-50 lira isteyelim dedik. Arkadaşlar korktular. 'Sizin ihtiyacınız yok galiba. Ya hiç iş vermezse' diye geri döndüler. Daha sonra başkaları çıktı aramızdan. Nefret ve kızgınlıkla doluydular. Kapıları tuttular. İş almaya gelen kadınları tüccarın yanına sokmadılar. Ücretlerin artırılmasını istiyorlardı. Ama yine bazı kadınlar birlik olmadığından hiç

bir şey yapamadı.»

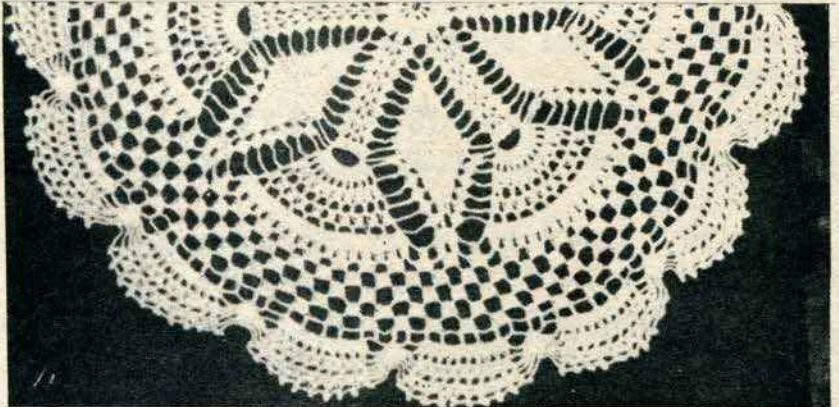
Böylece direnişler, ve ardından tüccara boyun eğmeler sürüp gitti. Neden mi baş eğiliyordu? Yoksulluk tabi. Ama yoksulluğa, susmakla çare bulunur mu? Bulunmadı da...

KOOPERATİF KURALIM

Geldik 1978'e. Fikirtepe'mizin yürekli kadınları, bir başka biçimde atıldılar bu kez. «Örgütlenelim arkadaşlar, kooperatif kuralım.»

BİR ELİN NESİ VAR İKİ ELİN SESİ VAR

«Haklarımızı en iyi biçimde böyle savunabiliriz! Bu düşünce aramızda yankılandı bir süre. Arkadaşların bilinçleri bilendi. Bir çok kadın uyandı. Ve şimdi bizler kooperatif kurmak istiyoruz.» Kudret «İpliğimizi kendimiz alacağız. Ne üretirsek üretelim, biz satacağız. Böylece emeğimizin karşılığını almaya çalışacağız. Bu işin başka yolu var mı bilmiyorum.» Gülizar «Herkes çalışacak, çalıştığı kadar kazanacak. Artık 30'a, 40'a çalışma yok. Ben bu amaçtayım. Bir şey istedim mi yaparım. Yapacağız! Tüccarın sömürsüne dur diyeceğiz.»

BUNDAN 70 YIL ÖNCE

Barış için, özgürlük için, sömürünün ve zulmün olmadığı, çocukların mutlu büyüyeceği bir dünyayı kurmak için savaş veren tüm dünya kadınlarının dayanışma günü...

Aynı dava için savaşan kadınların hep bir ağızdan haykırdığı, zenci beyaz sarı esmer dilleri ayrı ama yürekleri bir çarpan milyonlarca kadının dayanışma günü : 8 MART...

Dünya kadınları 8 Mart'ı tam 70 yıl boyunca faşizm koşulları altında, toplama kamplarında savaşlar sırasında da olsa herşeye rağmen inatla, cesaretle ve umutla kulladılar.

İşte bu yıl Türkiyeli kadınlar 70'nci yıldönümünde 8 Mart'ı faşizm tehlikesinin halkımızı tehdit ettiği bir ortamda kutlayacaklar.

Mutlu, demokratik bir Türkiye'nin kurulması için savaşım bayrağını yükseltecekler. Seslerini, dünya kadınlarının sesine katacaklar.

AFGANİSTAN HALKI DEVİRİMİN KAZANIMLARINI KORUYOR

Afganistan halkı, dünyada ne kadar gerici, sömürücü güç varsa, hepsine karşı kanı, canı pahasına gerçekleştirdiği devrimini koruma savaşı veriyor. Bu savaşı kötü gün dostu, hep dünya halklarının yardımına koşan onlara güven veren Sovyetler Birliğinin desteği ile yürütüyor.

Afganistan halkı bundan iki yıl önce, 1978 yılının nisan ayında gerici Davut Hanı devirerek devrim yaptı. Devrimden sonra ilerici bir iktidar kuruldu. Yönetime Demokratik Halk Partisi geldi. Muhammet Teraki Başbakan oldu. Afganistan sanyinin gelişmediği, toprak ağalarının egemen olduğu bir ülke idi. Bu nedenle yeni iktidar hemen toprak reformu yaptı. Ülkede demokratik özgürlükler sağlandı. Bütün zenginlikler halkın malı oldu. Halka okuma-yazma öğretilmeye başlandı. Yeni okullar, hastaneler açıldı. Kooperatifler kuruldu. Bu gelişmeler elbette hem içerdeki hem de dışardaki sömürücüleri memnun etmedi

Komşu ülke Pakistan topraklarında kamplar kuruldu. Tanklar, toplar, silahlar yığılmaya, Amerikan, Çin, Mısır uzmanları silahlı çeteleri eğitmeye başladılar.

Gerici güçler yetiştirdikleri çetelere «müslüman acemiler»

Afganistan'da Karmal yönetimini destekleyen gösteriler yapılıyor.

gibi adlar taktılar. Böylece devrimi korumaya çalışan Afgan yönetimini müslümanlara karşı savaşıyor gibi göstermek istediler. Devrimi koruyanların da müslüman olduğunu gözlerden gizlediler. Oysa Afganistan'da devrimci güçler de müslümandı. Nitekim Afganistan Yüksek Din Adamları Konseyi hemen devrimi desteklediklerini ve Sovyetler Birliği'nin yardımını haklı gördüklerini açıkladı.

Gerici güçler planlarının birinci bölümünü Afganistan'ın içinde uygulamaya başladılar. Ve bir darbeyle Teraki'yi devirip yerine Amin'i getirdiler. Halktan, devrimden yana gibi görünen Amin gerçekte emperyalist gerici güçlerle işbirliği yaparak, sözde devrim adına, terör estirmeye başladı. Binlerce namuslu, devrimci, yurtsever öldürdü, hapislere attırdı. Devrimi geri döndürecek uygulamalara girişti. Ama ajanlığı çabuk ortaya çıktı. Ve Afgan halkı Amin'i derhal devirerek yerine Karmal'ı getirdi. Yeni hükümet devrimin getirdiği kazanımları

korumak için Sovyetler Birliği'nden yardım istedi. Sovyetler Birliği Afgan Hükümetiyle 5 Aralık 1978'de imzalanan anlaşmaya dayanarak bu yardımı kabul etti. Ve yardımı gerektiren koşullar ortadan kalktığında geri çekileceğini açıkladı.

İşte emperyalistler, sömürücüler dediğimiz gerici güçler bunun için her koldan saldırıya geçtiler. Afganistan'da devrimi geri çeviremeyecekleri için, bu bölgede güçlerini biraz daha kaybettikleri için, sömürecekleri bir alan daha yok olduğu için saldırıyorlar.

Halkımız dayanışmanın ne demek olduğunu çok iyi bilir, hatırlar. Ulusal Kurtuluş Savaşımızı verirken Sovyetler Birliği'nin maddi manevi yardımları unutulmamıştır. İkinci Dünya Savaşında Alman Nazizmine, faşizme karşı milyonlarca evladını yitirme pahasına, halkların özgürlüğü, demokrasi ve dünya barışı için gösterdiği özveri hâlâ dünya halklarının hatırlındadır. İşte bu uluslararası işçi sınıfının dayanışmasıdır.

1980 BA

Altınla değil, borçla tartıldılar...

1980'e girerken bütün Türkiye'de dağın yamaçlarında ağır bebekleri altına değdi, böyle tarımın getirdiği Türkiye'nin 15 milyar dolar borçla doğdu. (Fotoğraf: GÜNAYDIN)

Yeni yıl bebekleri 20'şer bin lira borçla doğdular

BİR VAHŞET ÖRNEĞİ !

Sırtına kızgın demirle "Mubbirin sonu" diye yazıldı

Ankara'da katliam... ve kimliği belirlenemeyen kişilerce işlenen yapıldıktan sonra ortaya kızgın demirle "Mubbirin sonu" diye yazıldı. (Fotoğraf: GÜNAYDIN)

Davadan döndüğü için sırtına kızgın demirle yazı yazdılar

FERİKÖY'DE BİR MAHALLE 24 GÜNDÜR SULAR ALTINDA

SAVAŞ AY

İSTANBUL'da, Feriköy'de 254 haneli bir yerleşme birimi tam 24 günden beri sular altına terk edilmiştir. Sakinlerinin çoğu çevredeki okullarda barınmaya başlamışlardır. Baruthane Deresi Paşa Mahallesi'ndeki su baskını, İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi'nin yaptığı bir araştırma... Devamı S. 12, S. 1'de

Feriköy, da kaldıkları niden su

İstanbul Sheraton Oteli'nde bir araya gelen yerli ve yabancı konuklar, çevresinde halkalar yaptılar. Ayı ve Noel Baba kıyafetleri gecenin 1980'e neşe içinde girenken salona Noel Baba ile birlikte giren bir aysımın esprisi oldu. Ayı ve Noel Baba ile dans etmek için herkes kuyruğa girdi.

80'e neşeyle girdiler

ŞLARINDA TÜRKİYE

thane Deresi'ndeki yerleşme birimi sular altın-
ona bir yandan boşaltılıyor, bir yandan ise ya-
doluyor (Üstte) "Kanal açılсын, sular boşal-

tılсын" yazılı bir pankart taşıyan çocuklar, ellerinde kaz
kürekle önlem almaya gidenler (Üstte, solda)
(Fotografier: YALÇIN ÇIN)

kaloriferli dairede soba

Kaplama değil, tamamı altın...

Altın çatal-bıçak takımı önce "Kaplama" zanne-
dildi. Ancak yetkililer tetkik edince tamamının
14 ayar altından yapılmış olduğu saptandı...

**Bir işadamına getirilen
altın çatal-bıçak
takımı ele geçirildi**

SÜT KAMPANYAMIZ İLK MEYVASINI VERDİ

Yarımca'da «SÜT KAMPANYAMIZA» katılan ilerici kadınlar, topladıkları imzalarla Yarımca Belediye Başkanı Hüseyin Avni Şirin'e saptadıkları 100 aileye süt sağlanması için başvurdular. Bu girişim

sonucu Yarımca'ya bağlı Tütünçiftlik Belediyesi tarafından yoksul ve çocuklu oldukları saptanan 100 aileye her hafta ücretsiz süt verilmeye başlandı.

ZONGULDAK ONTEMMUZ MAHALLESİNDE ÇİÇEK KURSU AÇILDI

Zonguldaklı ilerici kadınlar Ontemmuz mahallesinde bir çiçek kursu açtılar. Ontemmuzlu ilerici kadınlar «ilk olarak haftada iki gün olan çiçek kursu açtık. İleride aynı binada bir de

okuma yazma kursu açmayı düşünüyoruz. Mahallede genç kızlar arasında çiçek yapımına karşı daha yoğun bir istek bulunması ve bu kurs için gerekli diğer elemanların da hazır olması nedeniyle öncelikle bu kursu açmış bulunuyoruz. Kursumuz çevrede büyük bir ilgi uyandırdı» demişlerdir.

ilerici kadın hareketinden haberler

● Kreş ve ana sınıfı için Zonguldak'ta eylem birliği yapılıyor

Zonguldak'lı ilerici kadınlar, sağlık emekçileri ve öğretmenlerle TÜMDER şubesi kentte kreş ve anasınıflarının açılması için bir kampanya başlattı.

Eylem birliği yapan güçler açıklamalarında annesi çalışan çocukların perişan olduğunu, bu yüzden çok ihtiyaçları olduğu halde birçok kadının çalışmaktan vazgeçtiğini, halbuki yasaların devleti çocukları ve kadınları çalışma bakımından özel olarak korumakla yükümlü kıldığını belirttiler. Memur, sağlık personeli öğretmen tüm kadınların çocukları için kreş, çalışan ve çalışmayan tüm kadınların çocuklarının yararlanabileceği okullarda ana sınıfı açılmasını hedefleyen «Çocuklarımıza kreş ve ana sınıfı» kampanyasına tüm ilerici; yurtsever demokrat kişi ve kuruluşları, tüm Zonguldak halkını katılmaya çağırdılar.

Süt istiyoruz!

TOPLANAN İMZALARIN BİR BÖLÜMÜ TBMM'NE TESLİM EDİLDİ SÜT KAMPANYAMIZ SONUÇLANDI

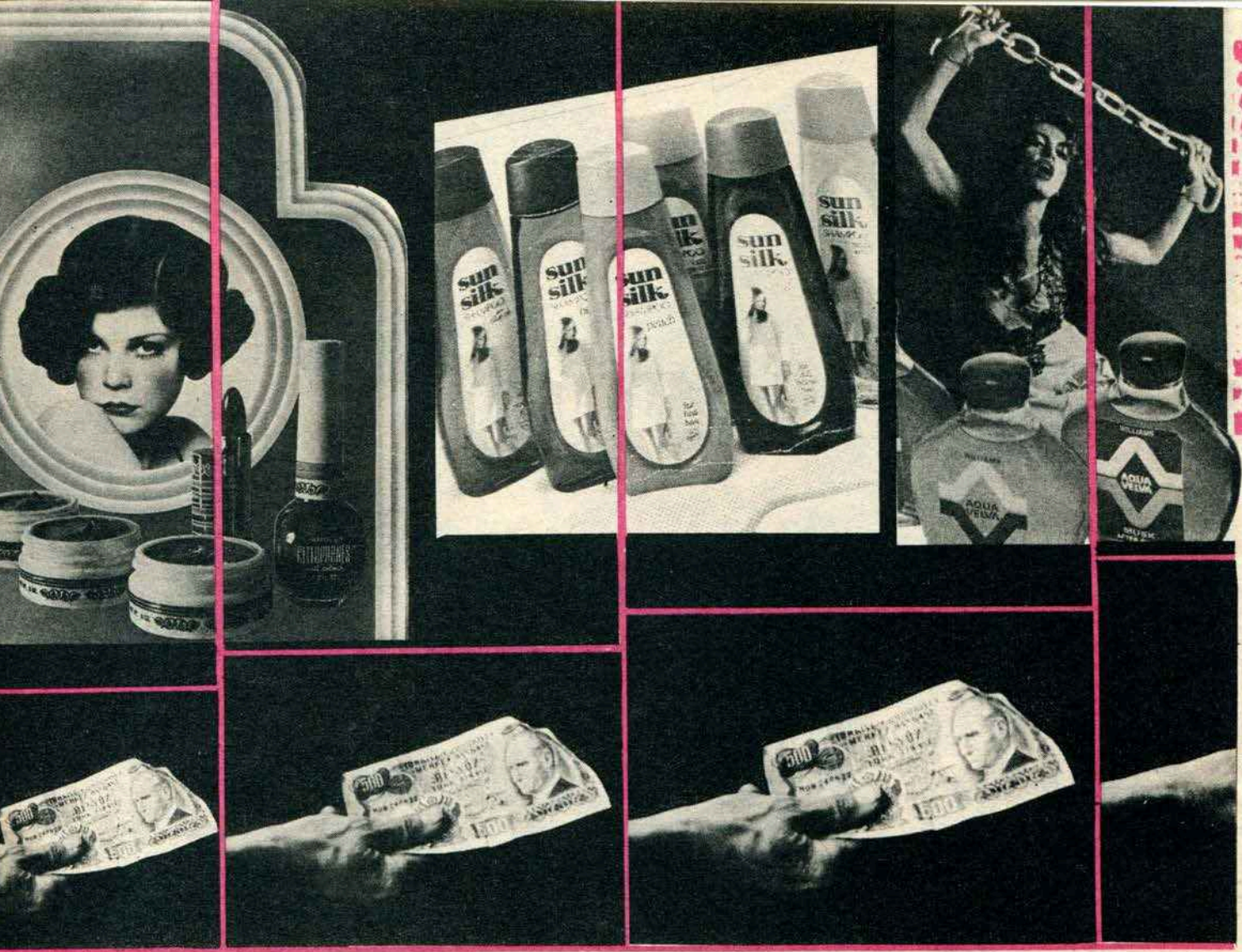
Dergimizin Uluslararası Çocuk Yılı'nda başlattığı «Emzikli ve gebe kadınlarla 0-6 yaş arasındaki tüm çocuklar için bedava süt» kampanyası sona erdi.

Kampanyaya aralarında tanınmış, yazar, sendikacı, sanatçı, gazeteci, bilim adamlarının da bulunduğu 40 bin ilerici yurtsever imzalarıyla katıldılar. Ve GİZLİ AÇLIĞA SON dediler. Ancak kampanyanın sona ermesine rağmen dergimize hergün kucak dolusu mektup geliyor. İçlerinden çok değerli imzalar, mektuplar çıkıyor. Ve her biri kampanyamızı yürekten desteklediklerini yazıyorlar. Geçen mektuplardan birinde kısa bir not vardı. «Ben ikiz çocuk annesiyim. Oğlar için yeterli ve gerekli sütü alamıyorum. Bu nedenle sizi candan destekliyorum» diyordu. Kampanyamıza her meslekten insanlar katıldı. Bunun yanı sıra isminin yanına «dede», «nane», «anne» diye yazanlar da vardı.

Dergimize ilk imza sayın Mümtaz Soysal'dan geldi. Daha sonra Türkân Şoray, Zeki Alasya, Metin Akpınar, Sezen Aksu, Erol Evgin, Asım Bezirci, Atıf Behramoğlu, Sümeyra Çakır, Necla Nazır, Vedat Türkali, Mehmet Aksoy, Orhan Taylan, Ankara Tabip Odası başkanı Nevzat Eren, TTB Başkanı Erdal Atabek, Ümit Kaftancıoğlu, Atif Yılmaz, Ayberk Çölok, Meral Taygun, Bilgesu Erenus, Savaş Dincel, Belediye başkanları, TRT-DER mensupları, Demokratik kuruluş başkan ve yöneticileri, sendikacılar ilerici öğretmen ve öğretim üyeleri de imzalarıyla katıldılar. Hatta dünyanın bir ucundaki kıta Avusturalya'dan bile imza geldi.

Evet kampanyamız şimdilik sona erdi. Ama mücadelemiz bitmedi elbette.

Yineliyoruz; patronların dayattığı gizli açlığın faturasını işçiler ve emekçiler değil, patronlar ve devlet ödemelidir. İşçilerin, emekçilerin ücretlerinden kesilen vergiler, silah değil süt için harcanmalıdır.

AVUCLA PARA AKITIYORUZ

Geçenlerde gazete büromuza bir arkadaş uğradı. Taşıdığı yükten kolları uzamış. «Hayrola göç mü var?» diye sorduk. «Ne göçü canım! Bir kalıp sabun almak için şu süper markete girdim, işte bu halde çıktım» diye yanıtladı bizi. Çantası çeşit çeşit deterjan, krem, ıvır zıvırla doluydu.

Ülkemizde yüzbinlerce genç kız ve kadın hiç de ihtiyacı olmadığı haldе neden yerli yer-siz kucak dolusu para döküyor dersiniz?

*iyi, daha iyi, en iyisi,
beyazı daha beyazı,
vitaminli, vitaminsizi,
yağlısı, yağsızsı,
hem tül, hem perdesi*

NEDEN KUCAK DOLUSU PARA DÖKÜYÖRÜZ?

Bu soruyu bir kütüphane memuru arkadaşına sorduk: «Bizim en çok gördüğümüz nedir ki? TV'de reklamlar, fotoromanlar, Hafta Sonları, Cicili bicili renkli gazeteler, dergiler... Şampuan, halı, deterjan reklamları, güzellikleriyle, giyimleriyle etraflarındakilerin başlarını döndüren kadın ve erkekler... Bunlar ister istemez biz kadınları etkiliyor. Kafamıza kazınıyor sanki. Ve zamanla temel ihtiyaçlarımızı bile bir yana bırakıp gereksiz, boş yere tüketmeye başlıyoruz.»

Bir öğretmen ise başından geçen bir olayı anlattı. Okulda

arkadaşları kendisini eleştiriyorlarmış ve «Kendine neden bakmıyorsun hayatım, tırnaklarını uzat, oje sür, makyaj yap ki biraz itibarın artsın. Para nasılsa gidiyor, giyim kuşamına bak biraz. Yaş elden gidiyor, yarın kayıvalde olacaksın. Bu günleri çok ararsın. Sen en güzel yıllarını dernek hak, sendika diye harcıyorsun güzelliğine yazık oluyor» diyorlarmış. «Ben» diyor öğretmen arkadaş «elbette onları haklı bulmuyorum. İnsanın kendine bakması demek ille de boyalı bebek gibi süslenmesi, bir giydiğini bir kez daha giymemesi demek değildir ki... Hem saygınlığım böyle artacaksa hiç artmasın daha iyi...»

İşte böyle kapitalist dünyanın insanı bilinçli bilinçsiz tüketiyor. Tüketmeye teşvik ediliyor. Evlerinin duvarlarını seramiklerle, yerlerini «çift tabanlı» halılarla kaplamak isteyen, kolonya reklamındaki kızın kokusunu, rujunu kullanmak isteyen, tıpkı onun gibi olmak için çaba harcayan milyonlarca televizyon seyircisi var. Ve bunların büyük bir bölümü temel ihtiyaçlarından keserek, borçlanıp, taksitlere girip bu suni ihtiyaçlarını karşıyorlar.

**BİZ Mİ TÜKETMEK İSTİYÖRÜZ?
ONLAR MI TÜKETTİRİYÖRLAR?**

Parababaları ellerindeki tüketim maddelerini daha da çok

satmak için her yolu denerler. Aynı ürünleri süslü ambalajlarla defalarca karşımıza çıkartırlar. Ve her birinin bir diğerinden üstün olduğuna bizi inandırmak isterler.

Bu suni ihtiyaçları yaratmak için tüm olanaklar ellerindedir. Kitle iletişim araçları, Televizyon, radyo, dergiler, gazeteler, ses, müzik, görüntü ve her türlü araç...

Televizyon reklamlarını hatırlayın. Aynı kuşak içinde kaç çeşit, deterjan, kozmetik malzemesi, elektrikli araç ve yiyecek maddesi reklamı yaptıklarını... Kadını da, bir araç olarak kullanırlar. Yeni fırının da pişirdiği yemekle kocasının kalbine giren kadını, kenarlar lastikli çarşaf kullanarak mutluluğa varan kadını... İşte bir süs eşyası gibi gösterilen bir mal olarak görülen bu kadına özenen kadınları avucunun içine alır tüketim toplumu.

ETEKLERİN İKİ SANTİM UZAMASI, TEKSTİL PATRONLARININ MİLYONLARCA KİLOMETRE FAZLA KUMAŞ ÜRETMELERİNE VE AŞIRI KÂR ETMELERİNE NEDEN OLUYOR

Parababalarının mallarını satmak için kullandıkları etkin bir yol da MODA'dır. Moda her sene, mevsimden mevsime değişir. Senin bir eteğin var, üstelik işini de görüyor. Ama olmaz ki, bu yıl modacılar etekleri diz altına indirmişler. Üstelik renkler de kahverengi değil mor. Mantolar, elbiseler bol, çizme boyları da bileklerde...

Bu konu başlanıyor işlenmeye. Vitrinler, reklamlar, gaze-

teler... Ve bazı sloganlar: «...'le farkedilirsiniz». Derken sokaklar farkedilmek istenen genç kız ve erkeklerle doluyor. Tek amaç güzel olmak. İlgi çekmek, saygı görmek.

Aradan çok geçmiyor, gecekonduda oturan Ayşe kızımız da başlıyor kıpırdanmaya..

Seyrettiği filmlerdeki, reklamlardaki kızlar gibi olmak istiyor. O da «farkedilmek» istiyor. Ama para gerekli. «Belki filmdeki fakir kız gibi zengin bir koca bulurum» diye düşünüyor. Önce hafif makyaj, etekler, çamurlu yollara hiç de dayanmayacak çizmeler. Elde avuçta ne varsa yatırıyor giyimine. Başlıyor tüketim, sürüyor tüketim. Ve avuç avuç para akıyor parababalarının ceplerine...

İşte parababaları böyle kısıpaca alıyorlar toplumu. Aşırı tüketmeye başlayan insanları başka birşey düşünemez hale getiriyorlar.

Televizyonda Haberlerin yayın saati kısıtlanırken, reklamlar programların arasına bile sokuluyor. Amaç aynı. Dünyayı, sorunlarını, toplumu unut, yaşamaya bak, tüketmeye bak ki bu düzen sürsün.

BU YAZIYI BİRLİKTE SÜRDÜRELİM

Tüketim toplumu ile ilgili çok az konuya değinebildik. Daha söylenecek çok şey var. Amacımız konuyu sizlerin katkılarıyla çeşitlendirerek sürdürmek.

Gelecek sayılarımızda aşırı ve lüks tüketimin, ailemize, çocuğumuza, toplumumuza getirdiği zararlardan, toplumun bu hale gelmesinden çıkarları olanlardan söz etmeye çalışacağız. Evden kaçan kızlar, boşanmalar, geçimsizlikler, çocuklarımız, yine reklamlar, kapitalist ülkelerdeki tüketim çılgınlıkları sayfalarımızda yer alacak.

En kısa zamanda mektuplarınızı bekliyoruz.

Giyimde Mela

HAZIRLAYAN: ERGUN AKYOL

SEVGİLİ OKURLAR BİLİYORUZ Kİ, MODANIN FAYDASI SODA KADAR BİLE DEĞİLDİR. YANI MODA DENEN ŞEY FOSTUR, AMA GİYİMDE TÜKETİMİ POMPALAYARAK BU İŞTEN CEPLERİNİ DOLDURAN PARA BABALARININ SAYISI PEK ÇOKTUR.

NEŞE: "...BİR ELİNDE CİMBİZ, BİR ELİNDE AYNAYI, UMURUNDA MI DÜNYA..." TABİKİ NEŞELİ OLUR İNSAN.

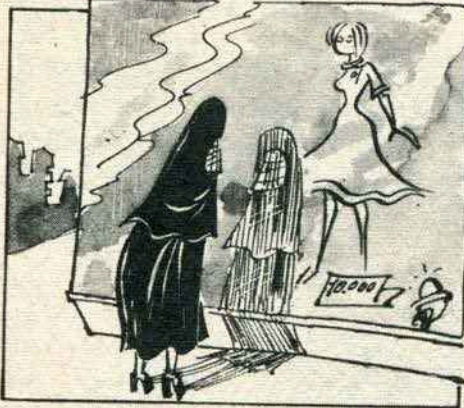
...BİZ YİNE DE BURJUVA BAŞININDAN MODANIN KİŞİYE OLAN YARARLARINI İZLEYELİM!... MODA İNSANA...

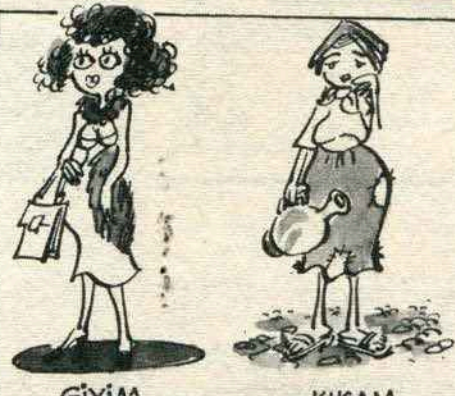
GÜVEN: BURJUVA FELSEFESİNDE KUVVETLİ OLMAYI İÇERİR. SÖZÜNÜ GEÇİRMİYEN, BAŞKASINI EZMEK... **ZERAFET:** KELİME ANLAMINI BOŞ VERİR, NE KADAR ÇOK ERKEK SİZE BAKIP AĞIZ ŞAPIRDATIYORSA O KADAR ZARİFSİNİZ DEMEDİR.

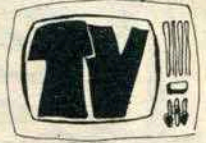

İNSAN BİR KERE MODAYA KAPTIRMAYA GÖRSÜN KENDİNİ. VARLIĞI YOK LUK ÇEKEBİLİR, BU GÜN HANGİ ELBİSEMİ GİYSEM DİYE SAATLERCE DÜŞÜNEBİLİR!...

ÜLKEMİZDEKİ KAPİTALİST DÜZEN NASIL ÇARPIK İŞE OLAN OLGULARINDAN OLAN MODA DA ÖYLE ÇARPIK... HOŞ ÇARPIK OLMASA NE DEĞİŞİR Kİ... AMA YİNEDE BİZ ÇİZMEDEN YAPAMADIK.

ben halıma önem veririm

Reklamlarda her akşam izliyoruz. Adamın biri halısına sigara külü döküleceği için konuklarını tersliyor ve karısı yanındayken «ben halıma önem veririm» diyebiliyor.

İşte parababalarının insanı mı yoksa kârını mı önemsedığını bir kez daha sergileyen, ser-

mayenin çirkin yüzünü hiç bir yorumu gerek bırakmadan açıklayan bir reklam daha.

Ülkemizde doğan her 1000 çocuktan 153'ü kötü beslenmeden ölsün, kadınlar tezgah başlarında, tarlalarda doğursun, kahveler, karakollar, okullar, işyerleri taransın, ortalık kan gölüne dönsün, ama sakın parababalarının tatlı kârlarına bir şeycikler olmasın. Bu düzen sürsün.

İnsanlar aç gezsinsinler ama birer ikişer halı alsınlar, çatısına kadar lağım sularıyla dolan gecekonduvarlarının duvarlarını «kalebodurlarla», pencerelerini «hem tül hem perdelerle» döşesinsinler.

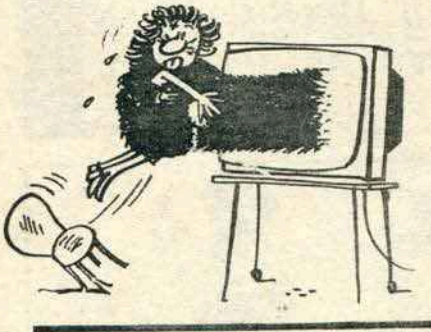
Çocuklarına süt yerine ciklet, etimek, şokella alsınlar.

Sular akmıyor, elektrikler

yanmıyor, mazot yok, ama olsun... Yine de birer elektrikli şofben veya ısıtıcı alabilirsiniz. Çocuğunuza belki de defter ve kitap alamadınız ama bir bankada mutlaka hesap açtınız. Baksanıza ne güzel kumbaralar veriyorlar. Güler yüzlü davranıyorlar «çocuklarınızı geleceğin milyoneri yapacağız» diyorlar.

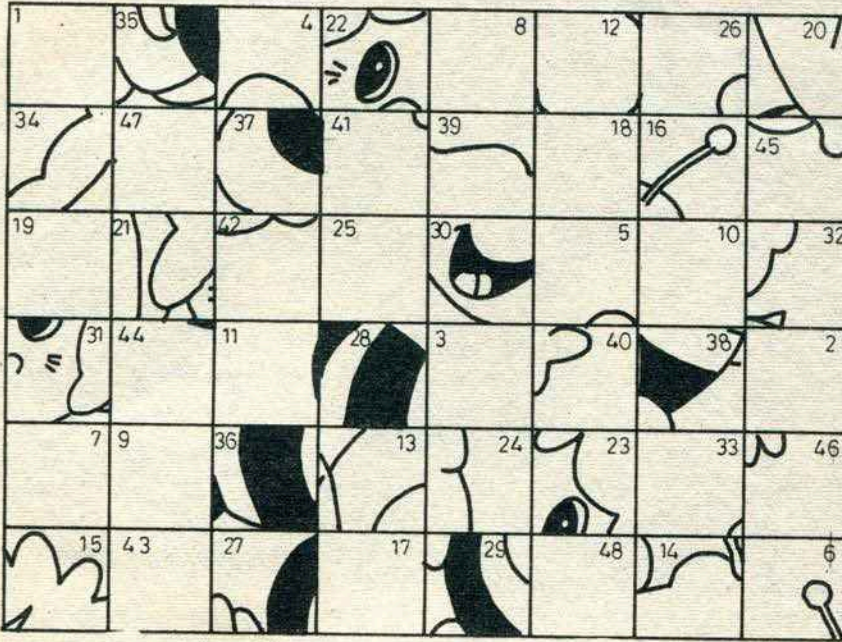

İnsanlar acı içinde, yarınlarından güvensiz, can güvenliği yok. Ama ne önemi var canım, sen «halına önem ver». Parababasının cebi dolsun. Onun yüzü gülsün. Kapitalizm için önemli olan da bu zaten...

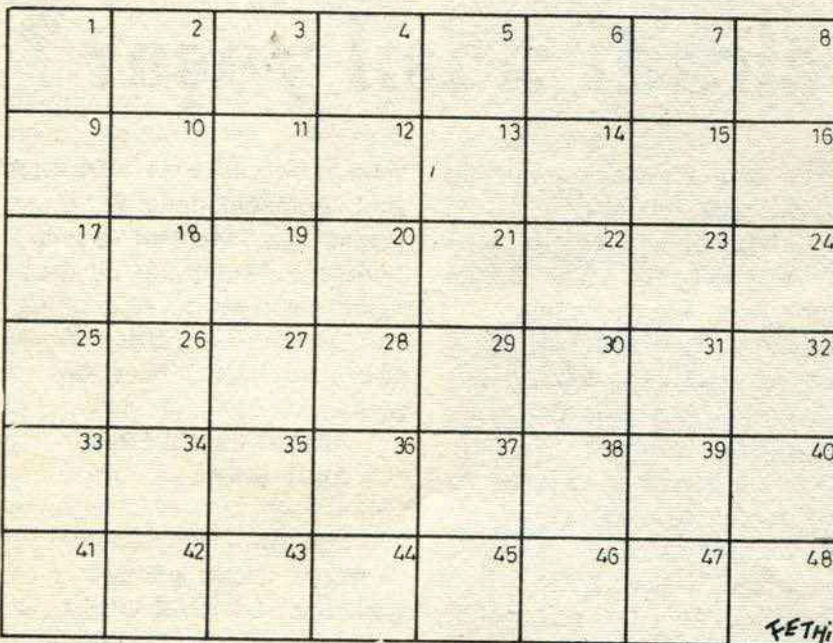

HAYDİ ÇOCUKLAR RESİM YAPALIM

Yukarıda, karelerde bulunan resimleri, aşağıdaki aynı numaralı karelere çizin. Eğer çizemiyorsanız keserek yapıştırın. Bakalım ne çıkacak?

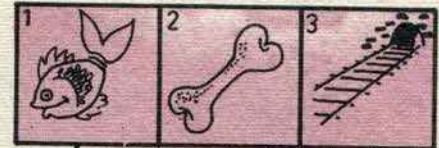

MEMO

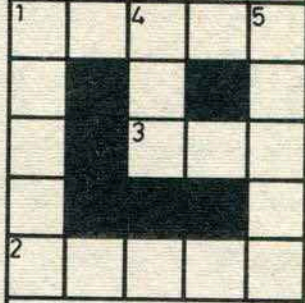
Memo karanlıktan korkuyor
Daha çok küçük
Korkma Memo, korkma!
Memo yalnızlıktan korkuyor
Odadan çıksam ardından.
Yalnız değilsin ki, Memo,
Nasıl anlatmalı bunu sana?
Yerkürenin şurasında burasında
Binlerce kardeşin var.
Adları Memo olsun, olmasın
Kendileri çocuk ya!

MUAZZEZ MENEMENCİOĞLU

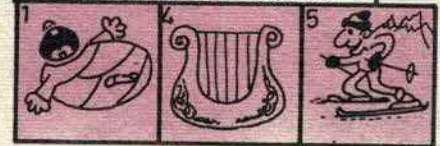
bilmece

SOLDAN SAĞA

YUKARDAN AŞAĞI

FETHİ

bildirmece

Elim elim el getir,
Elim der ki tez getir.
Atılmamış pamuktan
Dokunmamış bez getir.

Cevap : (Kağıt)

Kuru attım, yaş çıktı

Cevap : (Kova)

fotoğraf: İsa Çelik

“KOCA BİR GÜL AĞACINDAN GONCALARI KOPARDILAR,, Gül Ağacı şimdi nasıl yaşar ?

1979 ULUSLARARASI
ÇOCUK YILI
ÜLKEMİZ ÇOCUKLARINA
NE VERDİ?

Çocuk yılı.. 1979..
Türkiye'm. Ahmedim, Alim,
Ayşem, Ayşegülüm. Desem ki
size; çocuk yılından ne
anladınız? Desem ki size; ne
verdi çocuk yılı? Biliyorum
dolu dolu olur göz pınarlarınız.
Ahmedim ellerini uzatır bana,
daha dokuzunda nasır tutmuş
ellerini, Alim korka korka
sattığı Marlboro sigaralarını

uzatır önüme, Ayşem anasının
tarlaya giderken sırtına
bağladığı bebeyi gösterir belki
de. Ama belki de Ayşe Gülüm
uyarır beni, soruyu yalnız
soruyorsun abla «**Çocuk yılı
bize ne verdi değil, bizden ne
aldı diye sormalısın**» der.
Doğru soru yanlıştır. Peki
«**Çocuk yılı sizden ne aldı**»
desem. Ahmed'i gösterir
Ayşegül. Ahmet Oyun çağında
bir çocuk. Top oynamak,
topaç çevirmek istiyor bu
minik elleri, ama Ahmedin

babası bu yıl bir iş kazasında
öldü. Ahmedin daha üç
kardeşi var. Mehmet, Hasan,
Gülizar... Ahmet top oynarsa,
topaç çevirirse aç kalacak üç
kardeşi; İşte bu yüzden
demiri kavırıyor Ahmet top
yerine.

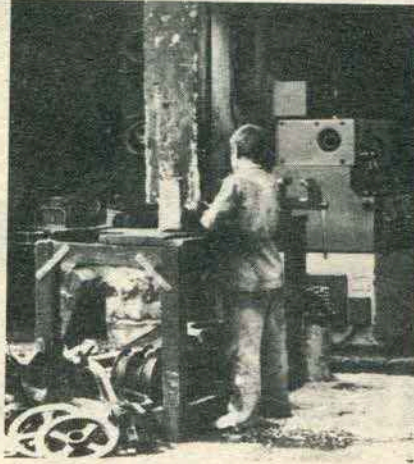
**AHMET'İN ELLERİNİ
ALDI 1979...**

İşte Ali... 10 yaşında.
İlkokul 4. sınıfa gitmesi
gerekliyor, bu yıl. Ama
sabahtan akşama kadar

Ayşe'nin aklı kısa..!
Aklını aldı, çocukluğunu
aldı 1979 Ayşe'nin.

Çocuk anasız düşünülür
mü abla? Ana da çocuksuz.
Çocuk yılı çocukları aldı
analardan... Koca bir gül
ağacından goncaları
kopardılar. Bu yıl sokaklara
düştü tazecik fidanlar. Gül
ağacı şimdi nasıl yaşar
söyle bana?

Bak Tirmık amcanın 10
günlük bebesi çocuk yılında
babasız kaldı. Çocuklar bu yıl
en iyi dostlarını yitirdiler.

Talip Hocalarını, Ali İhsan
Ağabeylerini, Fevzi
Kuruçaylarını ve nice gerçek
dostlarını toprağa verdiler.

Analarının örgütünü,
İKD'yi aldı, 1979 çocuklardan.

Daha ne sayayım sana
abla, bu yıl bizden öyle çok
şey aldı ki, saymak geri
getirir mi onları? Ellerimizi,
düşlerimizi, civil civil
yüreğimizi, aklımızı,
çocukluğumuzu saymak geri
verirmi ki?

«Kendinden hiç
bahsetmedin Ayşegül?»
dedim.

«Ben bir emekçi
çocuğuyum» dedi. Şimdi
gözleri dolu dolu olan bendim
Ne demeli nasıl anlatmalıyım?

Söylenecek söz
bulamıyordum Ayşegül'e.

Ama yoo..... Söyleyecek
çok söz var. Evet Ayşegülüm
saymak geri getirmez 1979'un
sizden aldıklarını. Ama biz
yine bıkmadan, usanmadan
sayacağız onları, sayacağız ki
duymayan kulaklar duysun,
görmeyen gözler görsün.
Sayacağız ki emekten yana,
çocuktan yana tüm güçler
artık bir araya gelsin. İşte o
zaman tüm demokrasi güçleri
bir yumruk olup Ulusal
Demokratik Cepheyi
kurduğumuz zaman geri
alacağız, ellerinizi, geri
alacağız düşlerinizi, civil civil
yüreğinizi, aklınızı,
çocukluğunuzu alacağız
parababalarından.

NERMİN TUNA

«Kent var, Marlboro var»

diye İstanbul'u sokak sokak
karıştırmaktan okula gitmeye
vakit bulamıyor. Üstelik evi de
yok Ali'nin. Anası Ali'yi
doğururken ölmüş. İçten bir
«Yavrum» sözcüğünü
duymamış, sevgi nedir, şevkat
nedir bilmiyor. Hırs bürümüş
gözünü Ali'nin. Halbuki daha
bir iki yıl önce, İstanbul'a
gelmeden ne güzel düşleri
vardı. «Doktor» olacaktı.
Anadolusunu, köylüsünü
doktorsuzluktan kurtaracak,
başka Alilerin doğarken
analarını kaybetmelerine izin
vermeyecekti. Ama düşlerini
aldı, Alinin okulunu aldı,
sevgi dolu civil civil yüreğini
aldı 1979:...

Ayşe'ye bak bir de abla.
Sırtındaki miniğe de tabi.
Minik 6 aylık... Ayşe 8
yaşında. Ayşe kız, biliyorsun
kızlar okula gitmez, onların
saçı uzun aklı kısa olur. Ama
Ayşe bu kısa aklıyla çocuk
bakıyor, miniğin altını alıyor,
mamasını veriyor, uyutuyor,
giydireyor. Üstelik öğlen
oldumu tarlaya anasına
ekmek götürecekt.

MENAPOZ (YAŞ DÖNÜMÜ)

Kadınların adetten kesildikleri, doğurganlıklarını yitirdikleri ve genellikle 40-60 yaş arasında görülen bir dönemdir. Buna «yaş dönemi» de denir. 1-5 yıl kadar sürebilir. Kadınlik hormonunu vücudun artık yapmadığı bu döneme **menapoz** denir.

NASIL OLUR - BELİRTİLERİ NEDİR?

- Adetlerin periyodunda ve miktarında düzensizlik,
- Ateş basması, terleme, titreme, baş ağrısı, baş dönmesi,
- Hazımsızlık, kabızlık, sık idrara çıkma,
- Kaşıntı, akıntı, tüylenme,
- Sinirlilik, moral bozukluğu, sıkıntı, endişe, uykusuzluk yapar.

TÜM SIKINTISINA KATLANMALIMIZ?

Öncelikle bu dönemin normal olduğunu, her kadının bu dönemi mutlaka geçireceğini kabul etmeli ve kendimizi buna göre hazırlamalıyız. Menapoz dönemi bazı kadınlarda çok sıkıntılı, bazılarında daha hafif seyreder. Bu geçici durum kesinlikle bir hastalık değildir. Ve biz onu soğukkanlılıkla karşılamalı ve belirtilerine karşı sabırla direnmeliyiz.

Bu dönemde kadınlar fiziksel rahatsızlıklarının yanı sıra psikolojik olarak da dengesiz davranışlar içinde bulunabilirler. Bu doğaldır. Ancak bu durumu çevremizdekilere kocamıza, çocuğumuza anlatarak onların da bize karşı anlayışlı olmalarını sağlamalıyız.

Menapoz döneminin başladığını hissettiğinizde bir doktora başvurmakta yarar vardır. Tıp kadının bu dönemi en az sarsıntıyla atlattığını sağlayacak önlemleri geliştirmiştir. İğneler, ilaçlar ve diğer yöntemlerle kadına yardımcı olmaktadır. Ülkemizde de bu olanaklar vardır. Ancak hastanelerdeki uzun kuyruklar ve özel tedavinin de çok pahalı olması nedeniyle doktora gidemeyenler için bizim bir kaç sözümüz var.

MENAPOZ SÜRESİNCE DOĞUM KONTROLÜ GEREKLİ Mİ?

Evet son adetten 1 yıl sonrasına kadar doğum kontrol yöntemlerini kullanmak gerekir. Menapoz dönemi bittikten ancak 1 yıl sonra kadın tüm doğurganlığını yitirir.

PATATESLERİ NASIL SAKLIYALIM?

Pazardan daha ucuza alacağınız kışlık patatesinizi, bozulup filizlenmeden nasıl saklayacağınızı düşünüyorsanız, hemen söyleyelim. Bunun için genişçe, serin ve karanlık bir yer gerekli. En alta temiz bir bez serin ve patatesleri yanyana dizin. Ancak üstüste sakın koymayın. Aksi halde patatesler filizlenir, bozulur.

KÜÇÜK BİLGİLERLE BÜYÜK İŞLER GÖREBİLİRSİNİZ.

● Elektrik prizlerini ve fişleri sık sık kontrol ediniz, eski priz ve fişleri değiştiriniz

● Beton duvara çivi çakar-ken çivinin ucuna balmumu sürünüz veya çivinin ucunu suyla ıslatınız. Çivinin kolaylıkla duvara girdiğini göreceksiniz.

● Kirlenen kadife koltukları bozulmadan temizlemek için amonyaklı suya batırılmış temiz bir bezle kuvvetlice siliniz.

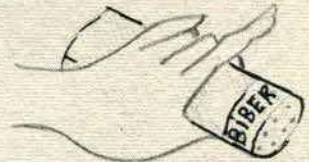
● İçine tuz atılmış sirke ile silinen alüminyum kapların lekeleri çıkar, pırıl pırıl parlalar.

YEMEKLERİNİZİN LEZZETLİ OLMASINI İSTİYORSANIZ :

● Sebze yemeklerinin soğanını fazla kavurmayın. Rengi koyulaşmış, kavrulmuş soğanın lezzeti kalmaz.

● Sebze yemeklerine fazla su koymayın. Suyu yemek pişirirken azar azar koymak daha iyi olur. Zeytinyağlı yemeklerin suyu iyice çektilirmeli, yemek sadece yağı ile kalmalıdır.

● Köftenin daha lezzetli olması için soğan ve baharatla çok iyi yoğrulmalıdır. En az 15-20 dakika yoğrulan köfte, bahar ve soğanın tadı ile daha lezzetli olacaktır.

LOKMA TATLISI

Malzeme :

4 fincan un, 1 yemek kaşığı yağ, 2-3 fincan su, bir tutam tuz, 30 gr. bira mayası,

Şurup için : 1,5 bardak toz şeker, 1,5 bardak su, 1 tatlı kaşığı limon suyu.

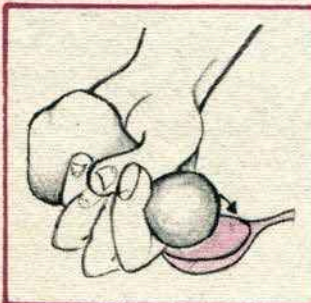
lamac kıvamında bir hamur yapın. Hamurun kabarması için sıcakça bir yerde bir saat dinlendirin. Hamur kabarcınca avucunuza bir miktar hamur alın. Avucunuzu biraz sıkın. Baş parmağınızla işaret parmağınız arasındaki boşluktan fırlayan hamuru suya batırılmış madeni

AFİYET
OLSUN

Yapılışı :

Şurubu kaynatıp hazırlayın. Bir tencereye unu koyun, ortasını havuz gibi açın. Buraya erimiş yağı, bir çay bardağı içinde bir miktar suyla eritip sıcak bir yerde kabarmaya bıraktığımız bira mayasını, tuzu koyup, azar azar su ilâve ederek karıştırın. Bu-

kaşıkla sıyrarak alıp içinde kızgın yağ olan tavaya atın. Böylece içindeki küçük ceviz büyüklüğündeki lokmalar kabarıp pembe bir renk alıncaya kadar kızartın. Yağını süzerek tavadan çıkarıp soğuk şuruba atın. 10-15 dakika sonra tabağa alıp servis yapın.

Biz Kartal Emlak Vergi Dairesinde çalışan memurlarız. Petrol sorunuyla birlikte gelen ISINMA SORUNU memur olan bizlerin yaşamını çok etkilemekte. Günün 8 saati kamu hizmeti yapıyoruz. Ama ne şartlar altında? Biraz şikayet etsek, yetkili amirlerden «Vazife mukaddestir»,

yahut «Gerekirse mum ışığında dahi çalışılabilir» yanıtını almaktayız.

Bugüne kadar dairemizin kaloriferleri hiç yanmadı. Soğuktan çalışamaz duruma geldiğimiz zamanlar oldu. Bazı arkadaşlarımız bu durumu tek tek amire ilettiğinde «Yüz kişiden sadece sen mi üşüyorsun» diye terslendi. En sonunda buna çözüm getirebilmek için bütün memurlar toplu halde müdürle görüşmeye çıktık. Kendisi bu konuyu kaymakamla görüşeceğini, yakıtın olmadığını söyledi. Baktı ki memurlar kararlı, kalorifer yanmazsa, soba kurdururum de-

di. Bunun üzerine bizler kendisine başka bir sorun olan YEMEK işini ilettik. Maliye Bakanlığı memurlar için yemek tahsisatı ayırdığı halde bugüne kadar bizler bundan hiç yararlanamadık. Defterdarlığın bizlere de yemek vermesi için hemen imza topladık ve resmen işleme girmesi için daire müdürüne ilettik.

Ertesi gün 'bulunmayan yakıt' dairemize getirildi ve öğleden sonra kaloriferler yanmaya başladı. Öğleden sonra çünkü saat 12.30'a kadar elektrik kısıntısı var. (Ve bizler o zamana kadar vazife kutsaldır deyip mum ışığında çalışıyoruz-)

Elbette sorunlarımız sadece bunlar değil. Tüm emekçi halkımız gibi bizimkilerin de bu düzende bitmeyeceği bir gerçek. Bunun için tüm demokrasi güçlerinin ortak sorunlar etrafında birleşmesi gerekiyor. Demokrasi güçlerinin öreceği duvara biz memurların da koyacağı tuğlalar var.

Kartal Emlak Vergi Dairesi ilerici memurları.

Doğançay'ın ilerici kadınların adına sizleri dostça selamlıyorum. ...

Köyümüzde kadınlarımız bilinçlenip örgütlenmekte, ilerici kadın hareketi gelişmektedir. Sosyalizm yolunda atılan her adımda kocalarımızın ve arkadaşlarımızın yanında ilerleyeceğiz. Niçin sosyalizm? Çünkü artık emperyalizm ve kapitalizmin omuzlarımıza yüklediği ağır yükü daha fazla taşımaya tahammülümüz kalmadı. Hergün radyoda ve televizyonda dinliyoruz. Gençlerimiz faşist kurşunlara hedef olup, dağ gibi yıkılıyorlar. Biz buna göz yumamayız.

Burjuvazi örgütlenmemizi engellemek istiyor. İlerici kadın hareketini durdurmak istiyor. Bizleri işçi sınıfından koparmak istiyor. Ama burjuvazinin bu oyununu yıkacağız. Amacımız sosyalizme açılan ileri demokratik düzeni kurmaktır. Bu uğurda hiç korkmadan ve durmadan ilerleyeceğiz. Bunu huzurunuzda haykırıyoruz. Sözlerimizi bitirirken tüm ilericileri, yurtseverleri, işçi kardeşlerimizi, köylü kardeşlerimizi tüm emekçileri ortak cephemizi kurmaya çağırıyoruz.

**DOĞANÇAY KÖYÜNDEN
AYTEN**

● **Doğançay Köyü'nün kadınlarından bir çağrı var...**

